

”VÅRT TAL”

Predikotext: Matt. 12:33-37

³³Om ni förutsätter att trädet är bra, så är frukten bra, eller att trädet är dåligt, så är frukten dålig. Ty av frukten känner man trädet. ³⁴Huggormsyngel, hur skulle ni som är onda kunna tala något gott? Vad hjärtat är fullt av, det talar munnen. ³⁵En god människa tar ur sitt goda förråd fram det som är gott, och en ond människa tar ur sitt onda förråd fram det som är ont. ³⁶Men jag säger er att för varje onyttigt ord som människor talar, skall de stå till svars på domens dag. ³⁷Efter dina ord skall du frias, och efter dina ord skall du fällas.”

(Matteusevangeliet 12:33-37)

Bön: Herre, helga oss i sanningen, Ditt ord är sanning! Amen.

Inledning

Kära vänner! Dagens tema heter: Vårt tal. Det är ett ganska tungt ämne, kanske även något som vi helst skulle slippa att tänka på och höra om. I dagens episteltext påstod Jakob, att om **”någon inte felar i sitt tal, är han en fullkomlig man som också kan tygla hela sin kropp.”**¹ Vem av oss kan skryta sig om att vara en fullkomlig människa? Om någon tror sig vara fullkomlig och fläckfri när det gäller hans eller hennes tal, så tror den människan alltför mycket av sig själv. Hon borde inse sin dåraktighet i en sådan högmodighet!²

1. Av frukten känner vi träden

Jesus säger³: **”Om ni förutsätter att trädet är bra, så är frukten bra, eller att trädet är dåligt, så är frukten dåligt. Ty av frukten känner man trädet.”** (v.33) När vi nu talar om det som är gott och ont, så måste vi komma ihåg att det talas inte om en subjektiv bedömning om det goda eller det onda. Det handlar inte om *vad vi tänker* vara gott eller ont, utan det handlar om *det som i verkligheten är gott eller ont*. Det är inte människan utan Gud som definierar det goda och det onda. Och låt mig gå ännu ett steg vidare och säga: Det handlar inte ens om *vad dy tycker att Gud tycker* är gott eller ont, utan vad Gud i verkligheten säger om det goda och det onda. Guds vilja är uppenbarad i Bibeln. Därför lär vi att Bibeln är den enda normen och regeln för både liv och lära. Det som Gud säger vara gott är gott, och det som Han säger vara ont är ont. Ja, tyckte människan om det eller inte. Och nu är det ju också så, att för några människor kan det som i Guds ögon är ont vara gott i deras egna ögon och tvärtom.⁴

”Ty av frukten känner man trädet.” (v.33b) För att kunna bedöma frukten och följaktligen kunna bedöma om trädet som burit frukten är god eller dålig så måste man ha en riktig bedömningsförmåga. Fariséerna berömde säkert varandra om deras gärningar och lovordade deras gemensamma livsstil... I deras egna ögon var det gott som i själva verket var dåligt, även ont. Skulle Jesus och Johannes Döparen ha tagit till sig så hårda ord som *huggormsyngel* (v.34a), om fariséerna var goda och gudfruktiga?

¹ Jak. 3:2b.

² 1 Joh. 1:10.

³ I textens sammanhang riktar Jesus sina ord till fariséerna.

⁴ T.ex. Fil. 3:19.

Jesus gjorde det som var gott och rätt. Om Honom skrev profeten Jesaja, att när Han kommer då **”skall de blindas ögon öppnas och de dövas öron upplåtas. Den lame skall hoppa som en hjort, den stummes tunga skall jubla. Ty vatten skall bryta fram i öknen, strömmar på hedmarken.”**⁵ HERRENS Ande var över Honom och HERREN smorde Honom **”till att predika glädjens budskap för de ödmjuka.”**⁶ Även om Jesus gjorde det som verkligen var gott så förtalade fariséerna och de skriftlärdade om Honom. Även om de såg Jesu goda gärningar så försökte de få andra att tänka, att de skulle vara Beelsebuls – djävulens – gärningar och att Han gjorde dem med den Ondes kraft. En gång frågade judarna Jesus om Han var Kristus, d.v.s. Messias, och Han svarade dem med att säga: **”Jag har sagt er det, och ni tror det inte. Gärningarna som jag gör i min Faders namn vittnar om mig. Men ni tror inte, därför att ni inte hör till mina får. Mina får lyssnar till min röst, och jag känner dem, och de följer mig.”**⁷ Även om Jesus gjorde många underbara gärningar, så var huvudsyftet att vända människors tankar och sinnen till att höra och tro Hans ord, evangeliet om syndernas förlåtelse. Underverken var inte själva ändamålet. Jesus och frälsningen i Honom var det centrala. Frälsaren och frälsningen är det viktigaste, men det missade – och fortfarande missar – de som inte hör till Hans får... Jesus hänvisade till Sina gärningar som ett bevis på att Han var sänt av Fadern. Hans gärningar var i full enighet med det som skulle känneteckna den i Gamla testamentet utlovade Messias. **”Om jag inte gör min Faders gärningar,”** – sade Jesus – **”så tro mig inte. Men om jag gör dem, så tro på gärningarna, om ni inte kan tro på mig. Då skall ni inse och förstå att Fadern är i mig och jag i Fadern.”**⁸

2. Munnen uppenbarar hjärtats tillstånd

Ja, **”av frukten känner man trädet.”** (v.33b) De frukter som Jesus bar bevisade att Han verkligen var 'ett gott träd'! Många Jesu tids människor tänkte inte som Han. Till sist korsfäste de ju Honom! Men människors åsikter är ovidkommande. Det som gäller är vad i verkligheten är rätt och fel, gott och ont. Guds åsikt är det avgörande. Jesus kunde tala med Guds auktoritet. Han sade till fariséerna: **”Huggormsyngel, hur skulle ni som är onda kunna tala något gott?”** (v.34a) Är inte dessa ord ganska hårda? Kan man använda sådant talesätt utan att synda? Ja, det kan man, när det är befogat och rätt. Jesus syndande inte när Han sade så. Han var och är syndfri! Inte heller Johannes Döparen, som dömde fariséerna med samma ordalag syndade när han talade så.⁹

Vi skall dock akta oss att använda sådana ord för lätt. Det får inte handla om vår egen prestige, det får inte vara vårt eget ego som är den bestämmande faktorn om man uttalar hårda ord emot någon eller något. Guds ord och sanning skall vara det avgörande! Falska läror och lärare, när de leder människor till den eviga fördömsen, måste avslöjas och någon gång kan det vara på plats att använda hårda ord som får människorna att stanna och tänka en stund. Kanske de till och med kommer att öppna sina ögon för verkligheten när den beskrivs så som det är... Fariséernas människoläror var dödsfarliga för människors själar och deras livsstil kunde vilseleda människorna att tro att de verkligen var de mest fromma och bästa Guds barn här på jorden... Men i själva verket var de onda, deras gärningar var onda och deras tal farligt. Det var inte utan orsak som Jesus kallade dem för huggormsyngel. Deras mun – deras ord och tal – uppenbarade deras hjärtas tillstånd.

”Vad hjärtat är fullt av, det talar munnen. En god människa tar ur sitt goda förråd fram det som är gott, och en ond människa tar ur sitt onda förråd fram det som är ont.” (vv.34b,35) Människans hjärta är fullt med något. Munnen avslöjar eller uppenbarar det som finns i hjärtat.

⁵ Jes. 35:5,6. Se också Matt. 11:5.

⁶ Jes. 61:1a.

⁷ Joh. 10:25-27.

⁸ Joh. 10:37,38.

⁹ Matt. 3:7.

Talförmågan är en stor gåva från Gud, men som alla andra goda gåvor så används även munnen – och speciellt munnen – till det som är fel och ont. Jag tror inte att en enda av oss har undgått sårande ord. Vilken kraft en annan människas ord kan ha! Med elaka ord har många människors dagar blivit förstörda, och inte endast dagar utan också liv! Hur många självmord har begåtts efter att någon använt sin tunga fel och sårat och betungat en skörd människas själ? Hur många tårar har inte runnit till marken på grund av att en medmänniska har huggit med sina ord, slagit och sårat någon annan människa, en människa som också **”är skapad till Guds avbild”**¹⁰?

Hur använder vi vår mun? Använder vi det till att prisa Gud och för att hjälpa våra medmänniskor? Stöder vi det goda med våra ord och avvisar och säger emot det onda? Man kan nämligen också såra djup och synda med att tiga när man borde tala! Ja, det hörde vi om i dagens Gammatestamentliga läsning. Eli lät bli att varna sina söner som syndade och detta ledde till att Herrens vrede tände sig emot honom och hela hans hus!¹¹ Jag tror att i den vår kultur tänker man ofta att det är bättre att inte inblanda sig i andras saker, att man kan på något sätt gardera sig emot att bli involverad genom att man tiger och låtsas att inte se när något ont händer. Det kan handla om att man inte försvarar en som blir orättvist anklagad. I denna orättvisa värld får ofta de som talar sanning och vill stå på de orättvist behandlades sida lida.

”Vad hjärtat är fullt av, det talar munnen.” (v.34b) Hur viktigt är det inte att fylla våra hjärtan med det goda?! Om Jesus och Hans ord får plats i våra hjärtan, så har vi en levande tro. Då har Gud den Helige Ande uppväckt oss till det eviga livet. Jesu blod har tvättat bort våra synder och vi får dag efter dag glädja oss av Guds nåd och lyssna Hans ord. Desto mer Guds ord får plats i våra hjärtan desto mer uppbygger vi den nya människan i oss. Om Guds ord får uppfylla våra hjärtan så finner dess livgivande strömmar också lättare till våra läppar och ut ur vår mun som ett vittnesbörd. Ett sådant ärligt och kärleksfullt vittnesbörd innehåller evangeliets kraft, då vi förmedlar evangeliet genom att vittna om vad Jesus har gjort och vem Han är.

3. Varje ord räknas på domedagen

”Men jag säger er” – säger Jesus – **”att för varje onyttigt ord som människor talar, skall de stå till svars på domens dag. Efter dina ord skall du frias, och efter dina ord skall du fällas.”** (v.36) Om det nu är så hårda bud, så skulle det inte vara bättre att skära av sin tunga? Ja, om det nu verkligen skulle hjälpa... Men vi har ju just lärt, att munnen talar det som hjärtat är fullt av. Inte ens en stum skulle kunna stå framför Gud och påstå sig vara fullkomlig på grund av att han aldrig talat några onyttiga ord... Gud ser ju intill människans hjärtan!¹²

Varje ord räknas på domedagen, **”för varje onyttigt ord som människor talar skall de stå till svars på domens dag.”** (v.36a) Vem kan stå framför Gud och säga att han eller hon aldrig har talat fel? Ingen förutom Jesus Kristus! Det finns ju ingen annan fullkomlig människa här på jorden.¹³ Blir då inte domens dag en hemska dag? Ja, om det skulle bero på oss själva. Ingen av oss kan seriöst träda fram inför Guds domstol och påstå sig vara fullkomlig... Det stämmer som Skriften säger: **”Alla har avvikit, alla har blivit fördärvade. Ingen finns som gör det goda, inte en enda.”**¹⁴

Guds lag förkunnar för alla som är under lagen, att **”för varje onyttigt ord som människor talar skall de stå till svars på domens dag. Efter dina ord skall du frias, och efter dina ord skall du fällas.”** (v.36) Dessa ord är allvarliga och omskakande. Domens dag kommer. Så stor det skrivet i

¹⁰ Jak. 3:9b.

¹¹ 1 Sam. 3:1-14.

¹² Se t.ex. Matt. 12:25.

¹³ Jak. 3:2.

¹⁴ Rom. 3:12.

Guds ord. Alla människor – utan undantag! – kommer att ställas framför Kristi domstol. De som inte har genom tron klätt sig i Kristi rättfärdighet här på jorden kommer att stå utan något beskydd framför Guds och Kristi rättfärdiga ögon.

När Herren säger: **”Efter dina ord skall du frias, och efter dina ord skall du fällas”**, så betyder det inte att det skulle finnas någon magisk formel som frälser bara genom att man säger det. Det finns inga magiska formler. Frälsningen kommer till oss genom Guds ord. Det står skrivet: **”Hör, så får er själ leva!”**¹⁵ Men efter att vi fått höra det frälsande evangeliets ord, och tror på det, så följer den kristna trosbekännelsen. Denna bekännelse och vittnesbörd kan få olika former, men den innehåller erkännandet om att vi är i oss själva ovärdiga syndare som i oss själva förtjänar endast domen och döden, men att vi tror att Jesus Kristus har frälst oss och att vi i Honom har hela vår rättfärdighet och frälsning. Så stämmer det som Skriften säger: **”Ty med hjärtat tror man och blir rättfärdig, med munnen bekänner man och blir frälst.”**¹⁶

Må Herren hjälpa oss att använda talförmågan, tungan och munnen till att ära Honom och för att uppbygga våra nästa. Om det skulle hänga på våra egna gärningar, så skulle även vi bli fördömda med resten av världen. Läget skulle vara totalt hopplöst. Men nu är det så, att Guds Son har tagit på Sig allas synder och Han har uppfyllt lagen i allas ställe! Syndernas förlåtelse och lagens fullkomliga uppfyllelse skänks åt oss i Honom. Genom tron äger en människa Kristus och Hans rättfärdighet. Det är något som behagar den helige och rättfärdige, den allsmäktige och evige Guden! Aposteln skriver: **”Så finns nu ingen fördömelse för dem som är i Kristus Jesus.”**¹⁷ Hörde du vad Herrens ord sade? Låt mig upprepa dessa härliga ord, ord som skänker oss frid och glädje, om vi tar dem till oss! **”Så finns nu ingen fördömelse för dem som är i Kristus Jesus.”**¹⁸ Inpränta dessa ord i ditt hjärta. Låt dessa ord följa med dig i din vecka. Tacka Herren och Frälsaren för Hans godhet!

*Amen*¹⁹.

Jan-Erik Tiri
www.lutherdom.se

¹⁵ Jes. 55:3.

¹⁶ Rom. 10:10.

¹⁷ Rom. 8:1.

¹⁸ Rom. 8:1.

¹⁹ 2153 ord.